

[Rytter.]

for det Tilfælde, at den afdøde selv har udtalt et Ønske om at blive brændt, men vi mener, det er forkert at gaa til, at de efterlevende skal have Bestemmelsesretten.

Henriette Crone: Alle Tilhængere af Ligbrændingssagen vil sikkert med Tilfredshed hilse det foreliggende Lovforslag, der betegner en Videreførelse af den Udvikling, jeg kan sige overordentlig langsomme Udvikling, som Lovgivningen paa dette Omraade har gennemgaaet. Selv om Lovforslaget indeholder særdeles store Udvidelser i Retning af at lette Adgangen til Ligbrænding, mener jeg dog ikke, saaledes som den ærede Ordfører for Partiet Venstre, at det er for vidtgaaende; jeg mener ikke, det betyder noget stort Spring. At det bliver til Lov, vil kun betyde, at vi paa dette Omraade kommer paa Linie med de øvrige nordiske Lande. Naar jeg siger, at Udviklingen af Lovgivningen angaaende Ligbrænding har været umaadelig langsom, maa dette ikke opfattes som en Bebrejdelse hverken mod den nuværende højtærede Minister eller tidligere Ministre, tværtimod, jeg tror, det har gavnet Sagen, at den i al Stiltfærdighed har faaet Lov til at arbejde, i al Stiltfærdighed har faaet Indpas, uden at der har staaet det Gny om den, som en For- eller Modbevægelse altid skaber.

Det foreliggende Lovforslag opfatter jeg ligesom de tidligere Lovforslag af denne Art som værende i Samklang med de Ønsker, der har været fremme i Ligbrændingsforeningerne. Det er min Tro, at den Aversion, der tidligere har været mod Ligbrænding, saa godt som ganske er forsvundet. Som Indehaver af forskellige Tillidshverv kommer jeg ret ofte ikke alene til de gammeldags Begravelser, men ogsaa til Bisættelser paa Krematoriet, og jeg maa sige, at jeg har aldrig nogen Sinde hørt nogen saakaldt Folkets Røst hæve sig i Forargelse over, at den afdøde skulde brændes. Man er i den store Befolkning blevet vant til at betragte dette som noget selvfølgeligt, og det falder da ogsaa i Traad med, at Antallet af Ligbrændinger er steget saa stærkt, som Tilfældet er. Siden vi behandlede Lovforslaget i 1922—23, er Antallet af Ligbrændinger blevet mere end fordoblet, og Antallet af Medlemmer i Foreningerne er endda procentvis steget stærkere. Alle Fornuftgrunde taler da ogsaa for en Udvidelse af Adgangen til Ligbrænding: sanitære Grunde, hygiejniske Grunde, Hensynet til Kommunerne; for de store og større Byers Vedkommende ved vi jo, at det er store og kostbare Arealer, der

udlægges til Kirkegaard, Arealer, som det mange Gange kan være vanskeligt at skaffe. Kirkegaardene maa ifølge Sagens Natur ikke ligge alt for afsides; vi ser, hvorledes Byerne ofte vokser ret hurtigt, og hvorledes Kirkegaardene da kommer til at ligge midt inde i Byerne. Hertil kommer, at Ligbrænding i hvert Fald for Københavns Vedkommende er billigere end almindelig Begravelse, og der er ogsaa her et Hensyn at tage til de efterlevende, der ofte foruden Sorgen over Tabet af et nært og kært Menneske staaer overfor økonomiske Vanskeligheder, navnlig Bekymringen for, hvorledes de skal faa stedet dets kære til Hvile paa en smuk Maade — det ønsker vi alle sammen overfor dem, vi har holdt af. I øvrigt er vel nok den Aversion mod Ligbrænding, der endnu maatte være tilbage, saaledes som den ærede Ordfører for Venstre sagde det, en Følelsessag, og er der noget, man ikke bør krænke eller saare, er det andre Menneskers Følelser. Jeg for mit Vedkommende forstaaer ikke denne Følelse, thi naar jeg personlig er Tilhænger af Ligbrændingssagen og Medlem af en Ligbrændingsforening, skyldes det ikke alene de Fornuftgrunde, jeg før nævnte, det er i lige saa høj en Grad et følelsesmæssigt Moment, der ligger til Grund derfor. Hvis man har set Opløsningsprocessens Virkninger blot i de faa Dage, der hengaar, fra Døden er indtraadt, til der for stedse lukkes for den afdøde, og man tænker sig Fortsættelsen af denne Proces, indtil Støvet efter mange Aars Forløb endelig er blevet eet med Jorden, ja, saa forekommer det mig, at man af rent følelsesmæssige Grunde maa foretrække den hurtigere Proces, som Ilden giver. Men, som sagt, om Følelser kan det ikke nytte noget at begynde at diskutere.

Af de nye Bestemmelser i Lovforslaget er, som den ærede Ordfører for Partiet Venstre ganske rigtigt sagde, Punkt 3 i § 2 den videstgaaende, idet det er første Gang, man i Lovgivningen vil bestemme, at Ligbrænding kan finde Sted, uden at den afdøde enten skriftlig eller mundtlig har ytret noget Ønske derom; der kræves dog, at den afdøde heller ikke maa have udtalt sig imod Ligbrændingen. Jeg synes ogsaa, Lovforslaget sikrer, at den afdødes Ønsker ikke krænkes, idet det er nok, naar en af de nære Slægtninge, der nævnes, nedlægger Indsigelse mod Ligbrænding, vel at mærke en bestemmelsesberettiget Slægtning. For en efterlevende Ægtefælles Vedkommende er det saadan, at han eller hun altid vil være enebestemmende om, hvorvidt den afdøde skal brændes eller ikke. I øvrigt kan Børnene, begge Forældre eller flere Søskende